

CYMBALARIA MURALIS P. GAERTN (SCROPHULARIACEAE) – НОВИЙ ВИД ФЛОРИ м. ЧЕРНІВЦІ

Повідомляється про нову знахідку Cymbalaria muralis P. Gaertn (Scrophulariaceae) на Західній Україні.

Ключові слова: *Cymbalaria, Scrophulariaceae.*

Вступ

Cymbalaria muralis P. Gaertn з родини Scrophulariaceae – вид, який поширений в субмеридіальній, гірській та субокеанічних зонах Європи [7, 8]. Загалом рід Cymbalaria Hill налічує 9 видів, які поширені в Південній і Середній Європі та Середземномор'ї, Східній Азії [1, 3]. На території України наводиться лише один вид, який є здичавілим – *C. muralis* [2, 3].

Для сусідніх з Україною держав *C. muralis* як адвентивний вид наводиться для Росії, Румунії, Молдови. Зокрема, на території Північно-Західної Росії його знаходили у Кронштадті та Ст. Петергофі й Ропші [5]. У Румунії цей вид як натуралізований наводиться для м. Клуж, долини річки Бистриця, та ін. регіонів [6]. З території Молдови *C. muralis* відома з геоботанічного округу Кодри, де росте у щілинах старих мурів (с. Іванча) [1]. До цього часу для території України *C. muralis* як здичавілий вид наводилась лише для Закарпатської області (м. Ужгород) та Південного берега Криму (від м. Алупки до м. Алушти) [3, 4].

Матеріали і методи

Об'єктом наших досліджень є флора судинних рослин м. Чернівці. Матеріалом слугували популяції *C. muralis* на території досліджуваного регіону. Дослідження проводились з використанням загальноприйнятих методів флористичних досліджень.

Результати і обговорення

Під час вивчення флори м. Чернівці нами було виявлено два локалітети *C. muralis*. Вперше цей вид було знайдено у червні 2007 р. в районі новобудов (м. Чернівці, вул. Чапаєва, 15.06.2007, Коржан К., Волюца О. (CHER)). Тут, у щілині між фундаментом і стіною будівлі росла одна генеративна особина. Слід зазначити, що *C. muralis* широко використовується у м. Чернівці для озеленення балконів й вирощується як кімнатна рослина. Найімовірніше насіння цієї рослини потрапило з балкону в щілину й проросло. Проте згодом ця особина була виполота.

Ще один локалітет цього виду було знайдено у липні 2007 року в районі старого міста (м. Чернівці, вул. П. Тобілевича, на цегляній огорожі, 25.07.07, Коржан К., Волюца О. (CHER)). На відміну від першого випадку тут нами було виявлено 15 різновікових особин. Ця популяція розташована на цегляній огорожі (площею близько 6м²), у щілинах, які утворилися внаслідок осипання штукатурки. З огляду на те, що в популяції були представлені різновікові особини можна стверджувати, що рослини ростуть тут вже тривалий час й добре пристосувались до умов існування. Враховуючи це можна стверджувати, що за умови збереження відповідного екотопу, цій популяції нічого не загрожує.

Враховуючи вище зазначене, для того щоб зробити висновки про стан популяції необхідно проводити подальші спостереження.

Висновки

Знахідка *C. muralis* на території м. Чернівці – це другий локалітет на території Західної України. Те, що було виявлено дві популяції в різних екотопах свідчить, що на території міста можливі нові знахідки цього виду.

Література

1. Гейдеман Т.С. Определитель высших растений Молдавской ССР // Кишинев: Изд-во Штиинца. – 1975. – 576 с.
2. Иванина Л.И. Род 12. Цимбалария – Cymbalaria Hill // Флора европейской части СССР, том V.– Л.: Наука. – 1981. – С. 237.
3. Котов М.И. Родина СХХV. Ранникові – Scrophulariaceae R. Br. // Флора УРСР. Том IX.– К.: Вид-во Академії наук Української РСР. – 1960. – С. 405–476.
4. Определитель высших растений Украины / Доброчаева Д.Н., Котов М.И., Прокудин Ю.Н. и др. – К.: Наук. думка. – 1987. – 548 с.
5. Цвелев Н.Н. Определитель сосудистых растений Северо-Западной России (Ленинградская, Псковская и Новгородская области). – СПб.: Изд-во СПХФА, 2000. – 781 с.
6. Ghişa E. Fam. 88. Scrophulariaceae / Flora Republicii populare Romîne. – Vol. VII. – Edit. Acad. R.S. România. – P. 407–646.
7. Rothmaler W. Exkursionflora // Volk und Wissen Verlag. Berlin. – 1987. – P. 393.
8. Rothmaler W. Exkursionflora von Deutschland. Band 4 // Spektrum Akademischer Verlag Heidelberg. – Berlin, 1992. – P. 558.